

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 65/2023-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o., Národná 17, Žilina, IČO 36 848 654, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Magda Poliačiková, proti postupu a rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 8 Co 160/2021 z 23. augusta 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 160/2021 z 23. augusta 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa podanou žalobou na Okresnom súde Čadca (ďalej len „okresný súd“) domáhal proti žalovanému náhrady škody v sume 19 429,27 eur z dôvodu, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 7 C 154/2003 zo 16. januára 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co 152/2012 z 30. júla 2012 zaviazaný zaplatiť sumu 12 056 eur s 8 % ročným úrokom z omeškania od 15. decembra 2012 do zaplatenia. Okresný súd Žilina v rozsudku sp. zn. 7C 154/2003 vychádzal výlučne zo znaleckého

posudku Ing. Ladislava Šimčiska (ďalej aj „znalec“ alebo „žalovaný“) č. 2/2011 z 11. marca 2011. Vzhľadom na to, že sťažovateľ považoval znalecký posudok č. 2/2011 za nesprávny, požiadal o vyjadrenie názoru na sporný znalecký posudok Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, kde mu na osobnej konzultácii bola nesprávnosť znaleckého posudku č. 2/2011 potvrdená. Sťažovateľ v konaní o náhradu škody predložil ako dôkaz odborné stanovisko Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 199/2018, znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 51/2016, aj odborné vyjadrenie súdneho znalca v odbore stavebníctva Ing. Miloša Kovaľa č. 4/2015 z 27. júla 2015. Okrem väd znaleckého posudku sťažovateľ odôvodňoval vznik škody v súvislosti s konaním znalca aj tým, že znalec v konaní sp. zn. 7 C 154/2003 neposkytol pravdivé informácie, pretože po vypracovaní posudku č. 2/2011 bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý, no napriek tomu vystupoval v konaní pred súdom ako svedok.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 338/2015 z 20. mája 2021 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľa o náhradu škody zamietol. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na to, že sťažovateľ znalecký posudok v pôvodnom konaní sp. zn. 7 C 154/2003 namietal a Okresný súd Žilina sa s jeho námietkami vysporiadal. Uvedené skutočnosti boli následne predmetom odvolacieho konania aj dovolacieho prieskumu. Z uvedeného okresný súd vyvodil, že znalecký posudok s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľa už v aktuálnom konaní nie je možné preskúmať. Okresný súd tiež poukázal na to, že sťažovateľovi za situácie, keď mal pochybnosti o správnosti znaleckého posudku žalovaného, nič nebránilo už v konaní sp. zn. 7 C 154/2003 predložiť kontrolný znalecký posudok či odborné vyjadrenie. V závere rozsudku okresný súd uviedol, že ak by aj boli splnené podmienky na vznik škody, žalovaným a intervenientom vznesená námietka premlčania bola uplatnená dôvodne.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, podľa ktorého sťažovateľ nepreukázal existenciu porušenia právnych povinností žalovaným pri vypracovaní znaleckého posudku č. 2/2011 v konaní sp. zn. 7 C 154/2013 ako prvého z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše aj námietka premlčania bola vznesená dôvodne. Krajský súd nad rámec záverov okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: *„Žalobcom nebolo však tvrdené a ani preukázané, že by žalovaný ako znalec sa v súvislosti s nesprávnym znaleckým posudkom dopustil iného správneho deliktu (poruší povinnosť pri výkone jeho činnosti alebo v súvislosti s výkonom činnosti ustanovenú zákonom), ktorý je preskúmaný na základe podnetu ministerstva spravodlivosti. Tiež ako znalec nebol pre porušenie povinnosti pri vypracovaní konkrétneho znaleckého posudku vyčiarknutý zo zoznamu znalcov (§ 34 ods. 6 zákona o znalcoch). Napokon nebol ním spáchaný trestný čin nepravdivého znaleckého posudku, tlmočnickeho úkonu a prekladateľského úkonu podľa § 347 Trestného zákona (zákona č. 300/2005 Z. z.) v platnom znení. Len tieto uvádzané skutočnosti by mohli zakladať prípadný nárok žalobcu na náhradu škody v súvislosti s nesprávne vyhotoveným znaleckým posudkom. Nebol preto ani podľa odvolacieho súdu dôvod zaoberať sa v tomto konaní namietanými vadami v znaleckom posudku žalovaného, ktoré mali byť v rozpore s predloženými dôkazmi.“*

II. Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti porušenie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny) odôvodňuje tým, že napriek skutkovej a právnej zložitosti krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania.

6. V súvislosti s namietaným porušením práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie sťažovateľ argumentuje tým, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je neurčité, nepresvedčivé a bez vyhodnotenia podstatných skutočností.

7. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ opakovane vyjadruje svoje presvedčenie o nesprávnosti znaleckého posudku č. 2/2011, ktorú preukazuje existenciou kontrolných znaleckých posudkov a odborného vyjadrenia. Napokon v závere ústavnej sťažnosti sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 eur, čo odôvodňuje pretrvávajúcim stavom „*finančného poškodzovania*“.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že „*vyčerpal všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky...*“. Ústavný súd túto skutočnosť preveril na informačnom centre okresného súdu a zistil, že sťažovateľ proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal 22. decembra 2022 dovolanie.

9. Takýto postup sťažovateľa, teda súčasné podanie mimoriadneho opravného prostriedku a sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ústavnom súde, v zmysle ustálenej judikatúry (I. ÚS 84/2010, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 467/2013, II. ÚS 89/2020) zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako neprípustnej (predčasne podanej) podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ústavný súd v systéme ochrany základných práv a slobôd predstavuje

ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, I. ÚS 480/2013, II. ÚS 544/2017). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (m. m. IV. ÚS 303/04, III. ÚS 86/2019, II. ÚS 382/2019).

11. V zmysle už popísaných východísk možno hodnotiť, že právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje sťažovateľovi účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd, ktorý sťažovateľ aj využil (t. j. podal dovolanie). Inak povedané, v tejto chvíli sa ústavná sťažnosť podaná ústavnému súdu javí byť podaná predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci (Najvyšší súd Slovenskej republiky) oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa.

12. Prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – Najvyšší súd Slovenskej republiky a ústavný súd (m. m. II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len ťažko odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu (m. m. II. ÚS 294/2018).

13. Nad rámec uvedených záverov ústavný súd poukazuje na poslednú vetu § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

14. Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu